

TYÖVAEN KIRJALLI SUUDEN PÄIVÄ

Käsiohjelma

Kuva: Annina Mannila

Kuva: Jori Gustafsson

Kuva: Wsoy Kristian Tervo

Kuva: Otava Tommi Tuori

Kuva: Otava Tommi Tuori

Kuva: Ville Juurikkala

Kuva: Mary Saaril

Kuva: Pieni Leivasleipä

TOINEN ÄÄNI

29.8.2015 klo 11-18

TYÖVÄENMUSEO WERSTAS

KIITOKSET

Vuonna 2015 Työväenkirjallisuuden päivää ovat tukeneet Yrjö Sirolan säätiö, Tradeka, TEAM, AKT, SEL, PAM, JHL, Turva, Marxilaisen Yhteiskuntatieteen Seura, Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut sekä Kutomatyöläisten säätiö.

TYÖVÄENMUSEO WERSTAS

Työväenkirjallisuuden päivä järjestetään ammattiliittojen ja muiden yhteistyökumppaneiden tuella sekä apurahoilla. Tapahtumaa järjestävässä työryhmässä on jäseniä Työväenmuseo Werstaalta, Työväen Sivistysliitosta, Kansan Sivistystyön Liitosta, yliopistoista ja kulttuuriyhdistyksistä.

TYÖVÄENKIRJALLISUUDEN PÄIVÄSSÄ JUHLITAAN MONIÄÄNISTÄ YHTEISKUNTAA

Tänä vuonna Työväenkirjallisuuden päivää vietetään teemalla *Toinen ääni*. Kapitalistisessa kilpailuyhteiskunnassa talouden suuri kertomus usein peittää alleen vaihtoehdot. Vallalla ovat kovat arvot, ja viime aikoina on nähty huolestuttavia merkkejä äärioikeiston radikalisoitumisesta.

Tällaisena aikana kirjallisuuden merkitys keskustelun ja vaikuttamisen areenana sekä humanien arvojen äänitorvena korostuu entisestään. Tänä vuonna Työväenkirjallisuuden päivä antaakin äänen ihmisille, jotka usein nähdään yhteiskunnan "toisina". Puheenvuoron saavat vammaiset, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat, maahanmuuttajat ja vähävaraiset. Esillä on sekä heidän tekemänsä että heistä kertova kauno- ja tietokirjallisuus.

Suomi saa kiittää työväenliikettä monista hyvinvointivaltion peruspilareista, kuten sosiaaliturvasta ja tasa-arvoisista koulutusmahdollisuuksista. Tärkeistä saavutuksistaan huolimatta työväenliike on joutunut kamppailemaan asemastaan yhteiskunnassamme. Toisaalta työväenliikkeenään sisällä "toisten" ääni ei ole aina päässyt kuuluviin, kun on keskitytty "tavallisen suomalaisen palkansaajan" oikeuksiin.

Tänä päivänä työväenliikkeen perintö kaikuu kulttuurisessa ja poliittisessa keskustelussa solidaarisuutena muita yhteiskunnan "toisia" kohtaan. Tapahtumassamme esillä oleva kirjallisuus rakentaa osaltaan tasa-arvoisempaa ja moniäänistä yhteiskuntaa.

Työväenkirjallisuuden päivän ohjelma jakautuu pääohjelmaan (merkitty käsiohjelmassa oranssein otsikoin) ja näytteilleasettajien ohjelmaan (mustat otsikot). Pääohjelman esiintyjät on esitelty käsiohjelman sivuilla 8-9.

Tervetuloa äänten kuuroon!

Työväenkirjallisuuden päivän järjestelytoimikunta

Klo 11.15 MAISTERI VIKSTEDTIN LUONNOTON ELÄMÄN TAPA

Queer-tutkimuksen ja vanhan työläiskirjallisuuden kohtaamisia.
Kirjallisuudentutkija **Elsi Hyttisen** luento. (Kesto 30 min).

Klo 12.15 SEKSUAALISUUS JA SUKUPUOLI

Keskustelupaneeli, osallistujina kirjailijat **Marja Björk**, **Laura Gustafsson** ja **Tommi Kinnunen**, puheenjohtajana kirjallisuudentutkija **Hanna Samola**.
(Kesto 60 min).

Klo 13.30 MAAILMANTALouden MINOTAURUS

Keskustelua Kreikan valtionvarainministeri, taloustieteen professori Yanis Varoufakisin kirjasta. Kooste Susanna Kuparisen kuvaamasta Varoufakisin videohaastattelusta, jonka jälkeen **Veera Kaleva** haastattelee taloustieteen professori **Hannu Laurilaa**.

Ohjelman järjestävät Vastapaino ja Marxilaisen Yhteiskuntatieteen Seura.
(Kesto 45 min).

Klo 14.30 KÖYHYYS

Keskustelupaneeli, osallistujina kirjailijat **Laura Honkasalo** ja **Mathias Rosenlund** sekä tutkija **Anna-Maria Isola**, puheenjohtajana kansanedustaja **Anna Kontula**. (Kesto 60 min).

Klo 16.00 KULTTUURINEN VIERAUS

Keskustelupaneeli, osallistujina kirjailijat **Niina Hakalahti**, **Alexandra Salmela** ja **Pajtim Statovci** sekä toimittaja **Polina Kopylova**, puheenjohtajana kirjallisuudentutkija **Olli Löytty**. (Kesto 55 min).

Klo 11.00 AVAJAISSEREMONIA

Avajaispuhe, Tampereen Työväen Teatterin johtaja **Maarit Pyökäri**.
Laulaja-lauluntekijä **Miettelias Marika** yhteineen esiintyy.
(Kesto 30 min).

Klo 12.00 KAUNEUDEN KIROUS

Pentti Haanpään aiemmin julkaisematon romaani ihmisistä, joille mikään ei riitä ja jotka luulevat voivansa tehdä elämässään mitä tahansa pinnallisten arvojen ajamina. Teoksesta kertoo Haanpää-spesialisti, tietokirjailija **Matti Salminen**, haastattelijana **Juho Eskola**.
Ohjelman järjestää Into Kustannus. (Kesto 30 min).

Klo 12.45 FINANSSIKAPITALISMIN VÄKIVALLASTA

Eetu Viren ja **Jussi Vähämäki** keskustelevat finanssikriisin rakenteellisesta syväluotauksesta, joka löytyy äskettäin suomennetusta Christian Marazzin kirjasta *Finanssikapitalismin väkivalta*.
Ohjelman järjestää Tutkijaliitto. (Kesto 30 min).

Klo 13.30 TÄHTIHAASTATTELU

Keskustelemassa konkari ja esikoiskirjailija, niin yleisön kuin kriitikoidenkin suosion saavuttaneet viime vuoden Finlandia-ehdokkaat **Sirpa Kähkönen** ja **Anni Kytömäki**.
Haastattelijana kirjallisuustoimittaja **Seppo Puttonen**. (Kesto 60 min).

Klo 15.00 SORRON RAJAT

Marko Ulvila haastattelee **Teppo Eskelistä**, jolta on juuri ilmestynyt kirja *Sorron rajat. Rosa Luxemburg poliittisen liikkeen, talouden ja siirtomaavallan teoreetikkona*. Rosa Luxemburg kirjoitti siirtomaavallan kuvauksensa 102 vuotta sitten, miksi se tuntuu ajankohtaiselta?
Ohjelman järjestää Tutkijaliitto. (Kesto 30 min).

Klo 17.00 OUTO HOMO MENEÉ KOULUUN

Komediallinen monologiesitys. **Juuso Kekkonen** käsikirjoittamassa ja esittämässä omaelämäkerrallisessa esityksessä heteromies joutuu miettimään suhdettaan itseensä ja maailmaan, kun seurustelukumppani toteakin olevansa transsukupuolinen mies.
Esitys pohjautuu Kekkonen palkittuun Outo homo -monologisiin.
Saavu ajoissa paikalle, ovet suljetaan esityksen alettua! (Kesto 60 min).

Klo 13 TOVERIT HERÄTKÄÄ!

Tuore teos kartoittaa poliittisen laululiikkeen historiaa 1900-luvun alun arkiveisuista, kisälli- ja työväenlauluista 1970-luvun Agit Propin, Kom-teatterin ja muiden ohjelmaryhmien kultakauteen. Haastattelussa kirjan tekijä

Timo Kalevi Forss, haastattelijana **Juho Eskola**.

Ohjelman järjestävät Into Kustannus ja Työväen Sivistysliitto. (Kesto 30 min).

Klo 13.45 JATKOSODAN VANGIT TAMPEREEN SOTAVANKILEIREILLÄ

Historioitsija **Lauri Lepola** kertoo uudesta kirjastaan.

Ohjelman järjestää Maaseudun kulttuuri ja perinne ry. (Kesto 30 min).

Klo 14.15 SANASADON RUNOTUOKIO

Esiintymässä runoilijat **Vesa Etelämäki**, **Janette Hannukainen**, **Pekka Kytömäki**, **Riikka Palander** ja **Kari Raineranta**.

Ohjelman järjestää Sanasato. (Kesto 60 min).

Klo 15.30 RUNOILIJA SANNI PURHONEN

Kaksi kokoelmaa julkaisseen Purhosen aistivoimaisissa runoissa kuvataan vammaisen ihmisen arkea, halua ja kipua. (Kesto 30 min).

**Klo 16.15 FRIEDRICH ENGELS:
TYÖVÄENLUOKAN ASEMA ENGLANNISSA**

Engelsin viimeinen aiemmin suomentamaton suurteos on viimein saatavilla suomeksi Jorma Mäntylän käännöksenä. Friedrich Engels kirjoitti teoksensa vuonna 1845 järkyttyneenä työväestön huonosta kohtelusta. Vielä 170 vuotta ilmestymisen jälkeen se iskee kuin miljoona voltia. Tänäkin päivänä ajankohtaisesta teoksesta keskustelemassa **Jorma Mäntylä** ja **Miika Salo**.

Ohjelman järjestää Into Kustannus. (Kesto 40 min).

LUKUPIIRI**Klo 16-18 HYVINVOINNIN UUSI JÄRJESTYS**

Hyvinvointivaltio on keksittävä uudelleen. Ongelma ei ole vain riittämätön rahoitus, vaan myös riittämätön käsitys hyvinvoinnista. Tällaista näkemystä edustaa Elina Aaltion teos *Hyvinvoinnin uusi järjestys*.

Työväenliikkeessä aina tärkeällä sijalla ollut opintopiiritoiminta on elävää yhä tänään – ja se saa uusia muotoja. Lukupiirin vetäjänä **Jukka Peltokoski**.

Ohjelman järjestää KSL-opintokeskuksen Hyvinvoinnin uusi järjestys -lukupiiri.

(Kesto 2 h). Kokoontuminen museon ala-aulaan, tilaan mennään vetäjän johdolla.

KISÄLLI -SALI 2.KRS

NÄYTTILLEASETTAJAT JA KIRJAMYyntI

Into Kustannus
Kampus Kustannus
Kansan Sivistystyön Liitto
Kansan Uutiset
Kulttuurivihkot
Lauri Viita -seura
Maaseudun kulttuuri ja perinne ry.
Niin & Näin
Nummelin Matti
Pirkkalaiskirjailijat
Sanasato
Tulenkantajien kirjakauppa
Tutkijaliitto
Työväen Sivistysliitto

Klo 11.30 OPASTETTU KIERROS AFRIKKA SUOMESSA

-näyttelyyn.
Lähtö Werstaan 2.krs:n aulasta.
Kierros on maksuton.
Kesto 30 min.

Vastuuta
vauvasta
vaariin

Taloudellinen ja sosiaalinen vastuu sekä vastuu ympäristöstä ovat osa Osuuskunta Tradekan toimintaa. Kannamme vastuuta vauvasta vaariin ja tuemme mm. Uusi Lastensairaalaa 2017 -projektia, eri nuorsuojärjestöjä sekä omaishoitajien ja ikääntyvien ihmisten loma- ja virkistystoimintaa.

Cumulus • Holiday Inn • Rantaasi • Crown Plaza Helsinki • Hotelli Seurahuone Helsinki
• Hotel Indigo Helsinki • Boulevard • Hotel Atlas Kuopio
• Burger King • Onkison • HalmiSimpukka • Huvireita • Marco • Martina
• Rax Buffet • Restel Tapakulttuurivintilat

Lue lisää yhteiskuntavastuustamme www.tradeka.fi

Lupaamme kautta kiven ja kannon...

että, jatkossakin saat henkilökohtaista ja mutkatonta palvelua vailla turhia komer-venkejä. Samaan pakettiin saat **erinomaisia etuja ja kattavan valikoiman vakuutuksia sinulle ja perheellesi.** Tervetuloa Turvaan uudet ja vanhat asiakkaat.

2011 2012 2013 2014
Parasta palvelua

 turva

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
☎ 01019 5110 🌐 www.turva.fi

PÄÄOHJELMAN ESIINTYJÄT

MARJA BJÖRK

Kirjailija ja juristi. Finlandia Junior -ehdokkaaksi valittu ja Nuori Aleksis -palkinnon voittanut *Poika* (2013) on kuvaus transsukupuolisesta nuoresta.

LAURA GUSTAFSSON

Kirjailija ja teatterintekijä. Toïssään Gustafsson on käsitellyt esimerkiksi rakenteellista väkivaltaa, toiseutettujen näkökulmaa sekä naiseuden, äitiyden ja vallan teemoja.

NIINA HAKALAHTI

Kirjailija, toimittaja ja kirjoittajaohjaaja. Hakalahti on käsitellyt tuotannossaan monikulttuurisuutta elävästi, hauskasti ja koskettavasti. Hakalahti on myös työskennellyt maahanmuuttajien kirjoittajaohjaajana.

LAURA HONKASALO

Kirjailija, toimittaja ja kääntäjä. Teoksessaan *Nuukailien eli kuinka pelastin kukkaroni ja maailman* (2013) Honkasalo kertoo omien kokemustensa pohjalta vinkkejä säästäväisempään ja ekologisempaan elämään.

ELSI HYTTINEN

Kotimaisen kirjallisuuden ma. lehtori Turun yliopistosta. Hän väitteli tohtoriksi 2012 näytelmäkirjailija Elvira Willmania ja työväenkirjailijuiden syntyä käsittelevällä tutkimuksella. Tällä hetkellä Hyttinen tutkii 1910-luvun suomalaista kirjallisuutta.

ANNA-MARIA ISOLA

Yhteiskuntatieteilijä, joka on tutkinut köyhyyttä ja syrjäytymistä.

JUUSO KEKKONEN

Kirjoittaja ja esiintyjä, koulutukseltaan teatteri-ilmaisun ohjaaja. Kekkonen stand up -henkiset monologit ovat huikaisevan henkilökohtaisia.

TOMMI KINNUNEN

Kirjailija ja äidinkielenopettaja. Esikoisromaani *Neljäntienristeys* (2014) nousi pian ilmestymisensä jälkeen kriitikoiden, lukijoiden ja palkintoraatien suosikiksi.

POLINA KOPYLOVA

Suomenvenäläinen toimittaja ja runoilija.

ANNI KYTÖMÄKI

Luontokartoittaja ja esikoiskirjailija. Esikoisromaani *Kultarinta* (2014) kahmi heti ilmestyttyään monia palkintoehdokkuuksia ja palkintoja.

SIRPA KÄHKÖNEN

Kirjailija ja suomentaja, jonka laajaan tuotantoon kuuluu romaaneja, nuortenkirjoja ja tietokirjoja. Lukijoiden rakastama kirjailija tunnetaan erityisesti historiallisesta Kuopio-sarjastaan.

MIETTELIÄS MARIKA

Nuori tamperelainen laulaja-lauluntekijä, poppari ja tulkitsija. Yhtyeessä soittavat Kari Lounela ja Jyri Pitkänen.

SANNI PURHONEN

Runoilija, joka työskentelee vammaisten ihmisoikeusjärjestö Kynnys ry:n tiedottajana, toimittajana, kirjallisuuskriitikkona ja kirjoittajaohjaajana.

MATHIAS ROSENLUND

Kirjailija, jonka esikoisromaani *Vaskivuorentie 20* (2013) on omaelämäkerrallinen kuvaus nykyajan kaupunkiköyhyydestä.

ALEXANDRA SALMELA

Slovakialaissyntyinen kirjailija, joka asuu Suomessa. Salmelan suomeksi kirjoittama esikoisromaani *27 eli kuolema tekee taiteilijan* (2010) voitti Helsingin Sanomien esikoiskirjapalkinnon ja valittiin Finladia-ehdokkaaksi.

PAJTIM STATOVCI

Kirjailija, kirjallisuustieteen sekä elokuva- ja tv-käsikirjoittamisen opiskelija. Esikoisteos *Kissani Jugoslavia* (2014) voitti Helsingin Sanomien esikoiskirjapalkinnon.

PANEELIEN PUHEENJOHTAJAT JA HAASTATTELIJAT

ANNA KONTULA

Vasemmistoliiton kansanedustaja, sosiologi ja tietokirjailija. Kirjoittanut mm. seksityöstä, siirtotyöläisyydestä ja työelämän murroksesta.

OLLI LÖYTTY

Kirjallisuuden- ja kulttuurintutkija ja tietokirjailija. Kirjoittanut mm. kansallisesta identiteetistä ja maahanmuutosta.

SEPPO PUTTONEN

YLE:n kirjallisuustoimittaja, joka on tunnettu erityisesti Aamun kirja -ohjelman vetäjänä.

HANNA SAMOLA

Kirjallisuudentutkija, joka tekee väitöskirjaa dystopioista suomalaisessa kirjallisuudessa.

TEAM

Teollisuusalojen ammattiliitto ry

www.teamliitto.fi

Kulttuurivihkot

TYÖVÄENKULTTUURIA
JO VUODESTA 1973
www.kulttuurivihkot.fi

Hae irtonumero
näytteilleasettajien
huoneesta!

Uusin numero
(teemana
työväenmusiikki)
nyt vain 5 e!

PAM

**HYMYILE LEVEÄMMIN
PALVELUAMMATISSA.**

www.pam.fi

AKT
Tekoja!

**Auto- ja Kuljetusalan
Työntekijäliitto AKT ry**

puh. 09 613 110

www.akt.fi

**Hyvää Työväen-
kirjallisuuden päivää!**

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL:n jäsenet huolehtivat suomalaisten hyvinvoinnista, peruspalveluista ja turvallisuudesta.

**JÄSENTEN
ASIALLA
VUODESTA
1905**

SUOMEN ELINTARVIKETYÖLÄISTEN LIITTO

OHJELMA

KLO	AUDITORIO	BERTEL - SALI	TYÖVÄENTALO
11		Avajaiset: Maarit Pyökäri ja Mietteliäs Marika	
11.15	Elsi Hyttinen: Maisteri Vikstedtin luonnon elämän tapa		
12		Juho Eskola ja Matti Salminen: Kauneuden kirous	
12.15	Keskustelupaneeli: SEKSUAALISUUS JA SUKUPOLVI		
12.45		Eetu Viren ja Jussi Vähämäki: Finanssikapitalismin väkivallasta	
13			Timo Kalevi Forss: Toverit herättää!
13.30	Maailmantalouden Minotaurus	Tähtihaastattelu: Sirpa Kähkönen ja Anni Kytömäki	
13.45			Lauri Lepola: Jatkosodan vangit Tampereen sotavankileireillä
14.30	Keskustelupaneeli: KÖYHYYS		Sanasadon runotuokio
15		Marko Ulvila ja Teppo Eskelinen: Sorron rajat	
15.30			Runoilija Sanni Purhonen
16	Keskustelupaneeli: KULTTUURINEN VIERAUS		Friedrich Engels: Työväenluokan asema Englannissa
17		Juuso Kekkonen: Outo homo menee kouluun -esitys	